Informationsblad - VFU

Kursnamn:	**Svenska IIIa, inriktning gymnasieskolan, 30 hp**
Kurskod:	SV028G
Institution:	Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap
Program:	Ämneslärarprogrammet, inriktning mot arbete i gymnasieskolan,
Programtermin/VFU:	Termin 5/VFU 3 av 4
Moment/provkod:	Verksamhetsförlagd utbildning 3, 1, Fullgjord VFU, 5

Mål och innehåll

De ur kursplanen för Svenska IIIa (SV028G) aktuella målen för dk Verksamhetsförlagd utbildning 3 är följande:

Kunskap och förståelse

Den studerande ska efter avslutad kurs visa

- grundläggande kunskap om hur lärares uppdrag och praktiska arbete relateras till skolans styrdokument, och
- en realistisk uppfattning om lärarens skiftande arbetsuppgifter

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- planera, genomföra och utvärdera ett antal lektioner relaterade till kursens ämnesinnehåll.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs visar den studerande förmågan att

- analysera, värdera, dokumentera och bedöma elevers tal och texter, och
- visa ett professionellt och empatiskt förhållningssätt gentemot elever och personal.

Bedömningskriterier för aktuell VFU-period

Bedömningskriterierna skall användas kontinuerligt vid handledningssamtal mellan handledare och student och utgöra underlag vid det avslutande utvärderande samtalet. VFU-handledare ska sedan efter fullgjord VFU lämna ett *underlag för bedömning* genom VFU-rapporten i VFU-Portföljen. Betyg på kursen sätts sedan av kursens examinator på universitetet.

Bedömningskriterierna bedöms antingen i två kvalitetsnivåer: **Otillräcklig** (**O**) och **Tillfredsställande** (**T**) nivå eller i tre kvalitetsnivåer **Otillräcklig** (**O**), **Tillfredsställande** (**T**) och **Hög** (**H**) nivå.

OBS! Vid tveksamhet om studenten kommer uppfylla en tillfredsställande nivå på ett eller flera bedömningskriterier och/eller inte kunna genomföra antalet dagar för VFU-perioden så ska riktlinjerna i dokumentet: *Riktlinjer för åtgärder vid tveksamhet om fullgjord VFU samt avbrytande av VFU* följas.

Följande kriterier kan studenten uppnå på högst **Tillfredställande nivå**:

Efter avslutad VFU ska den studerande…
i samtal med VFU-lärare visa kunskap om hur lärarens uppdrag och praktiska arbete relateras till styrdokument, såväl centrala som lokala sådana
visa ett professionellt förhållningssätt i förhållande till elever, genom att möta eleverna som en inkännande och gränssättande vuxen
visa ett professionellt förhållningssätt i möten med övrig personal och i möten med vårdnadshavare (i den mån möten med vårdnadshavare förekommer)
Klicka eller tryck här för att ange text.
Klicka eller tryck här för att ange text.
Klicka eller tryck här för att ange text.

Följande kriterier kan studenten även uppnå på **Hög nivå**:

Efter avslutad VFU ska den studerande…
visa förmåga att med relativt hög grad av självständighet planera undervisningsmoment, vilket bland annat innebär att i planeringen visa grundläggande ämneskunskaper och att visa grundläggande didaktiska kunskaper

visa förmåga att leda undervisning, och att i undervisningssituationen kommunicera med eleverna på ett relevant sätt
visa självtillit och relevant förmåga att anpassa sig till uppkomna situationer under de lektionspass hen leder
tillsammans med eleverna diskutera och utvärdera lektionsinnehåll
i samtal med VFU-lärare visa god förmåga att utvärdera, och reflektera över, sin egen undervisning och hur undervisningen fungerat med hänsyn taget till elevernas lärande och till elevernas delaktighet i undervisningen
Klicka eller tryck här för att ange text.

Stöd inför bedömning av kriterier:
Vid bedömning av de enskilda kriterierna används som angetts ovan kvalitetsnivåerna: *Otillräcklig nivå, Tillfredsställande nivå* och *Hög nivå.*

Texten nedan beskriver innebörden av kvalitetsnivåerna *Tillfredsställande nivå* och *Hög nivå* och ger exempel på kvaliteter som efterfrågas på respektive nivå. Kvalitetsnivån *Otillräcklig nivå* innebär att *Tillfredsställande niv*å inte är uppnådd och kommenteras inte vidare i texten.

Beskrivning av och exempel på kvalitetsnivåerna *Tillfredsställande nivå* och *Hög nivå*
***Kriterium 1* handlar om att studenten ska få pröva på att delta i, ansvara för, arbetsuppgifter som tillhör läraryrket men inte är just undervisning. Här går inte att lista hur mycket, eller vad, studenten ska delta i och göra, utan målet ska vara att studenten deltar i det som under perioden blir möjligt att delta i. Det är av stor vikt att studenten får utveckla en god förståelse för de olika typer av arbetsuppgifter som ingår i en lärares arbetsdag.** ***Kriterierna 2 och 3* handlar om att inta ett professionellt förhållningssätt. Det här är något viktigt i rollen som professionell lärare, men det är också något som kan vara svårt att bedöma. Vad som är ett professionellt förhållningssätt går i en mening bara att avgöra i den aktuella situationen, varför det inte går att ge en detaljerad beskrivning av vad som är tecken på ett professionellt förhållningssätt. Kravet är dock att studenten måste visa en medvetenhet om vikten av att i möten med såväl elever som lärare och vårdnadshavare kunna inta ett professionellt förhållningssätt. Om du som VFU-lärare upplever att studenten inte visar tillräckligt på den punkten, så är tanken att ni tillsammans samtalar om det och att studenten vid nästa lektion (och följande lektioner), eller vid kommande möten med lärare, annan personal eller**

vårdnadshavare, visar tydliga tecken på en förändring som gör att du som bedömare kan se ”ett professionellt förhållningssätt”.

Kriterium 4 **handlar om att planera undervisning. Det är inte ett krav att studenten helt självständigt ska göra planeringen, utan ett visst stöd av VFU-handledare (ev. även andra lärare) förväntas också. Med "hög grad av självständighet" menas att studenten i diskussioner om sin planering visar självständighet genom att hen för fram genomtänkta idéer och synpunkter och kan argumentera för dem på ett sakligt och självständigt sätt. I kriterium 4 sägs också att studenten ska visa grundläggande ämneskunskaper och grundläggande didaktiska kunskaper. Det ska tolkas som att studenten ska visa grundläggande ämneskunskaper inom det/de kunskapsområde(n) hen undervisar under den aktuella VFU-perioden. Givetvis kan det av nödvändighet bli så att studenten behöver göra en fördjupad inläsning av ett kunskapsområde, eller att studenten behöver läsa in sig på ett nytt kunskapsområde. Dock ska studenten kunna visa grundläggande ämneskunskaper inom följande både svenska språket och litteraturvetenskap. En liknande princip gäller för de didaktiska kunskaperna. Studenten har läst en del didaktik, men har även en del moment kvar att läsa.**

Kriterierna 5 och 6 **handlar om hur studenten fungerar i undervisningen; om hur studenten klarar att anpassa undervisningen utifrån den aktuella situationen och om hur väl interaktionen med eleverna fungerar. Här finns ingen detaljerad beskrivning av specifika aktiviteter eller moment som eleverna ska bedömas efter, och som därmed pekar ut vilket agerande som är Otillräcklig nivå, Tillräcklig nivå eller Hög nivå (se bedömningskolumnerna i Underlag för bedömning). Här förväntas i stället att du som VFU-handledare gör en professionell bedömning av VFU-studentens förmåga att i den aktuella undervisningssituationen leda och anpassa undervisningen. På samma sätt förväntas du som VFU-handledare göra en professionell bedömning av studentens interaktion med eleverna utifrån den aktuella situation i vilken interaktionen sker. I princip handlar det alltså om att bedöma på vilket sätt studenten klarar att anpassa sin undervisning, dels efter vad är för slags elevgrupp, dels efter vad som sker under lektionen. I vissa grupper kan det här vara helt oproblematiskt på grund av att ingen ifrågasätter lektionsinnehållet, ifrågasätter VFU-studenten som lärare, eller ställer några svåra frågor. I andra grupper kan det i stället vara så att flera ifrågasätter lektionsinnehållet, ifrågasätter VFU-studenten som lärare, eller ställer svåra frågor. Av den anledningen måste bedömningen för dessa två kriterier alltid göras med utgångspunkt i den aktuella situationen, och i vad du som professionell lärare bedömer vara rimligt att förvänta sig av VFU-studenten i den aktuella situationen.**

Kriterium 7 och 8 **handlar både om insikten om värdet av att reflektera över sin egen undervisning och om att tillsammans med eleverna och lärare kunna**

samtala om och utvärdera undervisningen. Kriterium 7 gäller det som görs med elever, och med syftet att studenten får träna sig i att se sin undervisning utifrån elevernas perspektiv. Kriterium 8 gäller studentens förmåga till reflektion över sin undervisning, och till att med en kritisk blick utvärdera det som skett under lektionerna. Det här sker förmodligen på bästa sätt genom de återkommande samtal som VFU-handledare och student har. För att nå Tillfredsställande nivå krävs att studenten reflekterar över undervisningen på ett genomtänkt sätt, och att hen visar medvetenhet om att lärarens val påverkar elevernas förutsättningar för lärande. För att nå Hög nivå krävs dessutom att reflektionerna är välgrundade, insiktsfulla, att studenten visar på en hög nivå av medvetenhet om betydelsen av sitt eget agerande i undervisningssituationen, och att studenten kan föra insiktsfulla diskussioner om olika sätt att genomföra undervisningen på utifrån elevernas skilda förutsättningar och behov.

Allmänt om VFU

Enligt förordning (2021:1335) om utbildning till lärare och förskollärare ska den verksamhetsförlagda utbildningen syfta till att ge praktiska färdigheter i yrkesutövningen och möjlighet att tillämpa teoretiska kunskaper. Detta ska ske genom deltagande i skol - och förskoleverksamhet under handledning. Enligt ramavtal för verksamhetsförlagd utbildning ansvarar Örebro universitet för att informera om och förankra styrdokument och rutiner för VFU samt ge stöd för att VFU-samordnare och VFU-handledare ska kunna sätta sig in i och att hålla sig uppdaterade i sina uppdrag. Skolhuvudmannen ansvarar för att VFU-samordnare och VFU-handledare ges förutsättningar i sitt uppdrag att ha möjlighet att sätta sig in i och att hålla sig uppdaterad i dessa styrdokument och rutiner. För vidare information om uppdrag och ansvar för student, VFU-handledare och VFU-samordnare välj respektive ingång på: https://www.oru.se/lararutbildning/vfu/ och respektive VFU-guide.

Stöd under VFU

Örebro universitet ansvarar för att det ska finnas universitetslärare som har till uppgift att följa och bidra till studenternas utveckling under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Sådana universitetslärare ska ge handledarna stöd i deras arbete med studenterna under den verksamhetsförlagda utbildningen.

Detta stöd sker under VFU bland annat i form av handledarträffar inför VFU samt handledarseminarier/trepartssamtal under VFU.

- ✓ Du som handledare hittar aktuell information om handledarträffar via VFU-hemsidan: https://www.oru.se/utbildning/lararutbildning/vfu/kalendarium/
- ✓ Information om tider och former för handledarseminarier/trepartssamtal kommer ges via VFU-portföljen närmare VFU-perioden.

Kontaktperson
Björn Bihl bjorn.bihl@oru.se

Examinator
Björn Bihl